

Процедура за издаване на одобрение за техническо обслужване на собственика, владелеца или държателя на свръхлеко въздухоплавателно средство (СлВС)

1. Основни положения

Съгласно изискванията на чл. 81 (1), т. 1 от Наредба № Н-1 от 09.01.2014 г., ГД ГВА издава одобрение за техническо обслужване на собственика, владелеца или държателя на СлВС, при условие, че:

- 1) Заявителят за одобрение на техническо обслужване (ТО) на СлВС е собственик, владелец, държател на СлВС - физическо лице, гражданин на Р. България, и
- 2) Заявителят притежава валидно свидетелство за любител пилот на СлВС, издадено от ГД ГВА по реда на Наредба № Н-1 от 09.01.2014 г. , и
- 3) Заявителят притежава валидно удостоверение за успешно завършване на утвърдена програма за обучение при оправомощено лице, съгласно чл. 5, ал. 1 т. 7 от Наредба № Н-1 от 09.01.2014 г.

2. Издаване и условия за използване на Одобрение за ТО на СлВС

Одобрение за ТО на СлВС се издава от ГД ГВА след като:

- I. ГД ГВА прецени въз основа на представени доказателства и проведено интервю, че кандидатът за издаване на одобрение за ТО на СлВС познава и е наясно с принципите за извършване на ТО на СлВС, и
- II. Заявителят за одобрение е извършил ТО на СлВС под надзора на инспектор от ГД ГВА.

Описаното в точки I. и II. се документира в протокол, като копие от протокола се представя на заявителя.

Притежателят на одобрение за ТО на СлВС води дневник на всички извършени задачи по техническо обслужване на СлВС и при поискване го предоставя на компетентния орган, в срок до 72 часа.

Притежателят на одобрение за ТО на СлВС може да използва одобрението за изпълнение на ТО само на СлВС, на което е собственик, владелец или държател и е вписан като такъв в Удостоверението за регистрация на СлВС.

Техническото обслужване на всяко СлВС се организира в съответствие с одобрен от главния директор на ГД ГВА или оправомощено от него лице план за техническо обслужване, който съдържа всички повтарящи се сервизни бюлетини и директиви за летателна годност.

В плана за техническо обслужване следва да бъдат посочени дейностите по техническо обслужване, които се извършват от пилота-собственик и доказателства за съответствие с изискванията на чл. 81, ал. 1, т. 1.

При промяна в плана за техническо обслужване собственикът разработва доклад за съвместяване на стария и новия план за техническо обслужване. Промененият план за техническо обслужване се одобрява от главния директор на ГД ГВА или оправомощено от него лице.

Извършването на дейности по ТО съгласно издадено одобрение за ТО на СлВС се удостоверява чрез издаване на Удостоверението за допускане до експлоатация (УДЕ) на ВС, което се подписва от притежател на одобрение за ТО на СлВС. Всяко УДЕ се вписва в бордовите / техническите дневници на ВС и съдържа основни данни за извършеното техническо обслужване, използваните данни за техническото обслужване, датата, на която е завършено техническото обслужване, както и самоличността, подпис и номер на Одобрението за ТО на СлВС на пилотът собственик, който издава УДЕ.

В допълнение към изискванията за ТО, пилотът-собственик трябва да спазва следните основни принципи, преди да изпълни, каквато и да е задача по поддръжката:

(а) Компетентност и отговорност

- (1) Пилотът-собственик винаги носи пряка отговорност за всяко ТО, което извършва.
- (2) Пилотът-собственик трябва да притежава задоволително ниво на компетентност за изпълнение на задачата по ТО. Отговорност на пилота-собственик е да се запознае със стандартните практики за поддръжка на своя самолет и с програмата му за ТО, и да не допуска отклонения от утвърдените стандарти.

(б) Задачи

Пилотът-собственик може да извършва прости визуални инспекции или дейности, за да провери общото състояние на планера, двигателите, системите и компонентите, за видими повреди и нормалната дейност на ВС.

Задача по техническото обслужване не се допуска за изпълнение от пилота-собственик, ако е налице някое от следните условия:

- (1) това е задача от критично значение за техническото обслужване - задача по техническо обслужване, свързана с монтажа или с всяка намеса в система или в която и да е част на въздухоплавателно средство, двигател или витло, която в случай на грешка по време на изпълнението ѝ може пряко да застраши безопасността на полетите
- (2) изисква демонтаж на основни компоненти или на основен механизъм;
- (3) тя се извършва в съответствие с директиви за летателна годност (AD) или елемент за ограничение на летателната годност (ALI), освен ако това не е изрично разрешено в AD или ALI;
- (4) изисква се използването на специални инструменти или калибрирани инструменти (с изключение на динамометричен ключ и инструмент за кримпване);
- (5) изисква използването на тестово оборудване или специални тестове (напр. безразрушителни тестове (NDT), системни тестове или експлоатационни проверки по авионикс);
- (6) състои се от всякакви непланирани специални инспекции (напр. проверка при твърдо приземяване);
- (7) засяга системи, които са от съществено значение за операциите по правилата за полети по прибори (IFR);

(8) това е сложна задача за техническо обслужване или е задача за техническо обслужване на компонент;

Критериите, посочени в точки от 1 до 8, не могат да бъдат заменени от по-малко рестриктивни инструкции, издадени в съответствие с Планът за ТО.

Всяка задача, описана в ръководството за летателна експлоатация на въздухоплавателното средство (или в други експлоатационни ръководства) напр. подготовката на ВС за полет (монтиране крилото на ВС, извършване на предполетна проверка), не се счита за задача по техническото обслужване и следователно не изисква УДЕ. Независимо от това лицето, което сглобява / монтира тези части, е отговорно да гарантира, че същите са годни за инсталиране и са в състояние, годно за експлоатация.

3. Валидност на одобрение за ТО на СлВС

Това одобрение е валидно за период от 5 години и остава валидно за този период, при условие, че лицето притежава валидно удостоверение за успешно завършване на утвърдена програма за обучение за ТО на СлВС, планът за техническо обслужване на СлВС се изпълнява точно и по време на годишните прегледи за продължаване валидността на удостоверението за летателна годност на СлВС не са установени сериозни несъответствия, пряко застрашаващи безопасността на полетите. След изтичането на неговата валидност, одобрението за ТО на СлВС се подновява за още 5 години, при ново изпълнение на процедурата за издаване на първоначално одобрение. Няма ограничение за броя на подновяванията.

Издаденото от ГД ГВА одобрение за ТО може да бъде анулирано във всеки момент, когато са налице доказателства, че компетентността на притежателя на одобрението за изпълнение на дейности по ТО не е удовлетворителна за осигуряване на безопасността на полетите или при недобросъвестно използване на одобрението за ТО.

Когато са налице обстоятелства за анулиране на издадено одобрение за ТО на СлВС, инспектор по летателна годност изготвя мотивиран доклад до Главен директор на ГД ГВА с предложение за анулиране на одобрението. Към доклада се прилага заповед за анулиране на одобрението.

Оригиналът на одобрение за ТО на СлВС, което е анулирано, се връща в ГД ГВА в 3-дневен срок от получаване на уведомлението за издадена Заповед за анулиране.

Отговорният инспектор съхранява в хартиеното досие на съответното ВС копие от одобрението (включително документ за предаването му на кандидата) и цялата съпътстваща документация - документи подадени от кандидата, кореспонденция, контролни карти, предписания и др. Всички документи от хартиеното досие се сканират, файлът се наименува съгласно „Инструкция за образуване на референтни номера и файлова структура на папка AIRWORTHINESS“ - приложение 3 , Глава, 5 Част 3, Том 1 и се съхранява в електронното досие на ВС.

Одобрение за техническо обслужване на свръхлеко въздухоплавателно средство (СлВС) от собственика, владелеца или държателя

Ultralight aircraft (ULA) maintenance approval

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
REPUBLIC OF BULGARIA

ГД „ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ“
DIRECTORATE GENERAL CIVIL AVIATION ADMINISTRATION

Детайли за лицето, на което се издава одобрението, съгласно чл. 81 (1), т. 1 от Наредба № Н-1 от 09.01.2014г.
Details of the person to whom the approval is granted in accordance with Article 81(1), p.1 of Ordinance No. N-1 dated 09.01.2024

1. **Име на притежателя:**
Name of holder:

2. **Номер на национално свидетелство за
любител пилот на СлВС :**
NPPL license number:

3. **Контакти на кандидата:** **e-mail:** **GSM:**
Applicant's contacts:

4. **Реф. № на одобрение:**
Ref. № of approval: BG.ULA.

5. **Това одобрение е валидно за въздухоплавателно/и средство/а, в чието Удостоверение за регистрация притежателят е вписан като собственик, владелец, държател на СлВС.**
This approval is valid for the aircraft in whose Certificate of Registration the holder is entered as owner or holder of ULA.

Подпис на притежателя:
Holder's signature:

Дата:
Date:

За използване само от ГД ГВА
Competent Authority use only

Име и подпис на упълномощеното от ГД ГВА лице:
Name and signature of authorised competent authority staff:

Подпис:
Signature:

Дата:
Date:

Име:
Name:

Отдел:
Office:

Това Одобрение е валидно до:

This Approval is valid until: